

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 943493/13

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד, הרב מאיר קאהן, הרב יעקב מ' שטיינהויז

התובע: פלוני (לא מיוצג)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אתי גוהר)

הנדון: האם רשאי הורה לחסן ילדים כנגד נגיף קורונה אף בהתנגדות ההורה השני לכך

החלטה

החלטה זו עוסקת במחלוקת בין ההורים; האם רשאית אם הילדים לחסן את שני הילדים (גילאי 13, 15) בחיסון השני לנגיף קורונה, אף לאור התנגדותו של האב לכך.

נקדים כי אין ספק שבית הדין מוסמך להכריע בכך, שהרי שני ההורים העלו טענות ענייניות לגופן בסוגיה זו, ולא עלתה על ידי מי מהם טענה באשר להעדר סמכות בית הדין, כך שקיימת הסכמה מכללא לסמכות בית הדין להכריע בכך.

כפי שיפורט להלן, התקבלה עמדת שני ההורים באשר לכך.

עתה בפנינו תגובת האם, הכוללת אישור רפואי מאת רופא המשפחה.

ונזכיר האמור בהחלטת בית דין מיום ט"ו באלול תשפ"א (23.8.21) לאור בקשתה המקורית של האם:

בפנינו בקשת האם לחסן את הילדים, בגילאי 13, 15. לטענתה, האב לא מחוסן, ומסרב לחסן את הילדים. טוענת שהאב נמנה עם מתנגדי חיסונים, ומונע מהילדים לקבל את החיסון השני.

הבקשה תועבר לתגובת האב בתוך 7 ימים מהיום (ימי הפגרה במניין הימים). אף האם תיידע את האב לאלתר באשר לאמור בהחלטה זו.

כן נזכיר האמור בהחלטת בית דין מיום כ"ד באלול תשפ"א (1.9.21) לאור תגובת האב שהתקבלה:

בפנינו תגובת האב.

למעשה, בפנינו בקשת האם לחסן את הילדים, בגילאי 13, 15. לטענתה, האב לא מחוסן, ומסרב לחסן את הילדים. טוענת שהאב נמנה עם מתנגדי חיסונים, ומונע מהילדים לקבל את החיסון השני.

האב מאריך בתגובתו למעלה מהצורך (כ-50 עמודים), ומנסה לשכנע את בית הדין בחומרים רבים שמציג, כי אין לחסן את ילדיו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האב אף מבקש ארכה להגשת תגובה משלימה. ברם, לאור החומר הרב שכבר הגיש האב, נראה שאין צורך לכך. לפני משורת הדין, רשאי האב להשלים תגובתו עד ליום ראשון הקרוב כ"ח באלול תשפ"א (5.9.21) בשעה 10 בבוקר, ותגובתו המשלימה לא תעלה על 3 עמודים.

בנוסף, האם תפנה לרופא המשפחה המטפל בקביעות בילדים, ותמציא לבית הדין מכתב ממנו באשר לצורך בחיסון שני לילדים, והאם הוא ממליץ על כך עבור הילדים הספציפיים של הצדדים (אף ירושם במכתבו שהוא הרופא המטפל בילדים).

לאחר קבלת החומרים, בית הדין ישקול החלטתו.

בכל מקרה, לא נוכל לקבל מצב שהאם לא נותנת לאב לפגוש את הילדים בשל סירובו להתחסן, כטענת האב; וככל וכך הוא, בית הדין לא יוכל לעבור על כך לסדר היום, על כל המשתמע מכך.

והתקבלה תגובה משלימה מאת האב (השבה ומסכירה את העילה שלא לחסן את הילדים, כולל בקשת דחייה במתן החיסון לילדים), ועתה כאמור, בפנינו תגובת האם, הכוללת אישור רפואי מאת רופא המשפחה (ד"ר אליהו רוקח) מיום כ"ה באלול תשפ"א (2.9.21) אודות הבן [י'], שם רשם הרופא כי "המלצות משרד הבריאות בעת הזאת הן לחסן ילדים מעל גיל 12 שנים. אני לא רואה מניעה מחיסון לנוכח מצבו הרפואי".

אגב, באשר לאישור הרפואי שהציגה האב, רשם האב בתגובתו: "עמדתו של רופא הילדים בקופ"ח דר' אלי רקח כעמדה הרשמית של המעסיקים שלו ומשרד הבריאות".

עד כאן תוארה בקצרה השתלשלות העניינים שבתיק, ועתה נעבור להכרעת הדין.

דיון והכרעה

למעשה, בסוגיה דומה כבר עסק בית המשפט (בית המשפט לענייני משפחה בחיפה, תלה"מ-8386-03-20 ל' נ' ל' פ', פורסם), והנימוקים האמורים שם מקובלים על בית הדין.

בין השאר נרשם שם כך אודות הצורך בקבלת חוות דעת רפואית בכל ענין רפואי שבמחלוקת:

בהתאם להוראות [סעיף 68\(ב\) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות](#), התשכ"ב-1962, בכל הנוגע לעניינים שברפואה, ייעזר בית המשפט בחוות דעת רפואית, וייבחן האם האמצעים המבוקשים דרושים לשמירת שלומו הגופני של הקטין, לאחר ששקל את רצונו, חשיבות הטיפול, נחיצותו, דחיפותו ואת הפגיעה האפשרית באורח חייו.

הוראה זו פורשה בפסיקה בהתייחס לצורך בקיום ניתוח או שעה שיש צורך ב"נקיטת אמצעים רפואיים אחרים". שעה שמדובר בביצוע חיסונים שגרתיים אין צורך בקבלת חוות דעת רפואית וברירת המחדל היא שיש לפעול על פי הנחיית הרשויות ולערוך את החיסונים. כן נקבע כי המלצות משרד הבריאות באשר למתן חיסוני שגרה נבחנו ונקבעו על ידי גורמים מקצועיים, והמדובר בהמלצה גורפת וחד משמעית לכלל הילדים בישראל, למעט מקרים בהם יש טעם בגינו יומלץ שלא לבצע חיסון כלשהו.

(ראה: [עמ"ש \(ת"א\) 62329-09-19 פלונית נ' אלמוני](#) [פורסם בנבו] (3.11.19); [רמ"ש \(ת"א\) 12596-09-19 ע.ל. נ' א.ב.](#) [פורסם בנבו] (15.9.19); [עמ"ש \(ת"א\) 45175-03-20 פלוני נ' פלונית ואחר](#) [פורסם בנבו] (20.5.20); [תמ"ש 16505-06-15 ר.ל. נ' ג.ל.](#) [פורסם בנבו] (14.8.17))

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הפסיקה האמורה דנה בחיסונים הניתנים בשגרה לקטינים מזה שנים רבות (כגון: טטנוס, חצבת וכו'), ואולם במציאות הנוכחית – שעה שהעולם כולו מתמודד עם מחלה זיהומית מידבקת, ובשים לב להמלצת משרד הבריאות, שחזקה כי נבחנה על ידי גורמים מקצועיים – הדברים יפים לטעמי גם לחיסון נגד נגיף הקורונה.

האם צירפה לבקשתה אישור רופא ילדים, בהתייחס לשני הקטינים, ממנו עולה כי הם אינם סובלים מבעיה רפואית. הרופא ציין באישור: "ממליץ בחם לחסן את הנער כנגד וירוס הקורונה". האב טען כי רופא הילדים אינו מומחה למחלות זיהומיות ואולם לא העלה כל טענה בדבר הצורך בחוות דעת ולא צירף חוות דעת מטעמו כנגד מתן החיסון.

לטעמי, בנסיבות דנן, שעה שהמלצת רופא הילדים שצורפה עולה בקנה אחד עם המלצת משרד הבריאות ובהעדר אישור רפואי המלמד על סיכון לקטינים בקבלת החיסון, אין צורך בחוות דעת רפואית.

ועוד הוזכרו בהחלטת בית המשפט שם ההנחיות באשר לחיסוני ילדים כנגד נגיף קורונה ובחינת הסיכונים שבכך:

המלצת משרד הבריאות העדכנית מיום 21.6.2021 כפי שפורסמה באתר האינטרנט של משרד הבריאות היא להרחיב את החיסונים נגד נגיף הקורונה בקרב בני 12-15:

"בהמשך לעליה בתחלואת קורונה בקרב ילדים בימים האחרונים, ולנוכח ההתפרצויות האחרונות בבתי הספר במודיעין, בבנימינה ובמקומות נוספים, כתוצאה מווריאנטים שונים, התקיים אמש דיון מיוחד במשרד הבריאות על ידי צוות המומחים והצט"מ בנושא הרחבת החיסון לבני נוער בגילאי 12-15.

בדיון הוצג מהלך החיסון בבני נוער בישראל עד כה, וכן הוצג כי בארה"ב חוסנו עד כה 2.5 מיליון נערים ונערות ללא תופעות לוואי מיוחדות. וזאת בהמשך לעבודה שנעשתה במדינת ישראל שהראתה על תופעות לוואי נדירות ובלתי חמורות.

לפיכך בנקודת הזמן הנוכחית, נצבר ניסיון משמעותי ביחס לחיסון בני נוער בגילאי 12-15, על מנת להמשיך ולהרחיב את החיסון לבני הנוער.

בהנחיית שר הבריאות, קיים מנכ"ל המשרד פרופ' חזי לוי, דיון מיוחד בהשתתפות פרויקטור הקורונה פרופ' נחמן אש, מומחים מקרב הצט"מ ורפואית ילדים, נציגי קופות חולים והנהלת המשרד, במהלכו הוחלט לאמץ את החלטת המומחים להמליץ על הרחבת החיסון לבני הנוער בגילאים 12-15.

יודגש כי לנוכח העלייה הצפויה בנסיעות לחו"ל ולנוכח הסרת המסכות וביטול התו הירוק ועל מנת לנקוט בכל הצעדים לשם שמירת שגרת החיים שהצלחנו להשיג בישראל, מומלץ מאד להתחסן ולהיות מוגנים גם מפני הווריאנטים הידועים לנו".

[...]

נדמה כי אין צורך להכביר במילים באשר לחשיבות החיסון נגד קורונה ונחיצותו, כאשר מבצע החיסונים במדינת ישראל הוא הישג מרשים לכל הדעות שאפשר חזרה כמעט מלאה לשגרה.

[...]

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית המשפט ער לדיון הציבורי הסוער בכל הנוגע לחיסונים בכלל, ולחיסוני הקורונה בפרט, אשר שב והתעורר ביתר שאת עם אישור מתן החיסונים לגילאי 12-15.

יחד עם זאת, בית המשפט אינו יכול לסמוך על נתונים כאלו או אחרים שהועלו במהלך ראיון טלוויזיוני, מקום בו מונחות בפניו המלצות משרד הבריאות.

אחזור ואפנה לנתונים שפורסמו ע"י משרד הבריאות וצוטטו לעיל, מהם עולה כי עד כה חוסנו כנגד נגיף הקורונה כ- 2.5 מיליון נערים ונערות ללא תופעות לוואי מיוחדות. כך שגם אם יש ממש בטענה בדבר קיומו של קשר לכאורה בין החיסון לדלקת קרום הלב בה לקו 260 נערים/ות (מתוך 2.5 מיליון) - טענה אשר לכשעצמה טרם אושרה ע"י גורם רפואי רלוונטי כלשהו בארץ או בעולם - הרי שמדובר באחוז זניח, שאין בו כדי להפחית מחשיבות החיסון ונחיצותו.

עד כאן מתוך החלטת בית המשפט.

וכאמור, ההסברים הרשומים בהחלטת בית המשפט הנ"ל מקובלים על בית הדין דידן. ועתה כידוע, המלצת משרד הבריאות היא לחסן אף בחיסון שני בני 12 ומעלה. וכבר הוכח כי יעילותו של חיסון אחד היא מוגבלת מאוד במניעת הידבקות בנגיף קורונה.

כידוע, על פי דין תורה, טובת הילד גוברת על רצון הוריו או על טובתם של הוריו, וכפי שנפרט להלן.

אין ספק כי טובתו של הילד היא שלא לחלות בנגיף קורונה, כאשר לא ידועה לנו מראש מהי רמת הקושי של המחלה שיחווה הילד, אם יחלה, ואף לא ידועות עדין מהן ההשלכות העתידיות כתוצאה מהידבקות בנגיף קורונה.

טובת הילד מול רצון הוריו

כאמור, אף בדין תורה; טובת הילדים היא הקובעת, אף שטובתם לא עולה בקנה אחד עם רצון הוריהם או עם טובת הוריהם, ובמילים אחרות - הדיון בדבר החזקת ילדים אינו נסוב סביב זכות האב או זכות האם או טובתם, אלא סביב טובת הילדים, ולהלן נבסס קביעה זו.

טובת הילד – ולא טובת הוריו

כן כתב המהרשד"ם (חלק אה"ע, סימן קכג):

כללא דמילתא, כי כל זכות שאמרו 'הבת אצל האם לעולם', בזכותה דברו ולא בזכות האם, וכן בכך עד שש, בזכות הבן דברו ולא בזכות האם, דבן עד שש בצוותא דאימיה ניחא ליה. אם כן כל שיראה לאב או לאפוטרופוס שהוא חוב לבן או לבת, הרשות בידם, שיכולם לומר לאם 'מה שאמרו שהבת אצלך לא אמרו אלא בזכות הבת, והנה אנו רואים שחוב הוא לה שתעמוד אצלך'.

הרי שהסיק באופן ברור כי מה שעומד לנגד עינינו היא טובת הילד בלבד, ולא טובת הוריו של הילד.

ועוד הוסיף שם המהרשד"ם:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אלא על כורחך יש לך לומר שחכמים דברו על הסתם. אמנם אם יראה בעין שתקנת הבת אינה להניחה אצל אמה, ודאי ואין ספק שיש כח לבית הדין לראות על תקנתה.

וכן כתב המבי"ט (בשו"ת, ח"ב סימן סב):

למדנו מכאן שתגדל הבת אצל אמה שתלמד לה אומנות נשים וצניעות דרך נשים, ואם כן אפילו נתרצית האם לתתן לאב חייב להחזירן כשתרצה היא להחזירן לביתה, כי מה שאמרו הבת אצל אמה, לא בשביל קירוב ואהבת האם לבת יותר מן האב נגעו בה, אלא לתיקון הבת שתלמוד דרך נשים עם אמה כדאמר, ואם כן מה לי שנתרצית לתתה לו אז וחזרה ונתרצית לקחתה אצלה, או שהיתה אצלה מקודם.

לדבריו, משמורת הילדים אינה נקבעת על פי הקשר שבין הילד להורה, אלא טובת הילד גרידא היא המנחה בקבלת ההחלטה (ועיין שורת הדין, כרך ט עמודים צד-קג, מאמרו של הגר"י גולדברג שליט"א, שדין זה של בת אצל אמה הוא רק תקנה ולא מעיקר הדין, ואחת ההשלכות מכך היא שאחר הגירושין האב זכאי להחליט בדבר חינוכה של הבת, אף שהבת בפועל אצל אמה. עיין שם ראיותיו בהרחבה).

כך מובא להלכה גם בפסקי דין רבניים (חלק א עמוד 66), שם הדגישו:

החזקת הילדים איננה שאלה של זכות האב או זכות האם, כי אם טובת הילדים והיא הקובעת, ולכן אם בית הדין רואה שטובת הבן הוא שיהיה אצל האם גם לאחר גיל שש, משאירים אותו ברשות האם, והאב חייב במזונותיו.

ועוד ראו בפסקי דין רבניים במקום אחר (חלק א עמודים 176-177), שם עסקו בעניין אב, בעל המשמורת על הילד, המעוניין לצאת לחו"ל לתקופה מוגבלת והאם מסרבת לכך בטענה שזה מרחיק ממנה את הילד למשך אותה תקופה, והזכירו בין השאר את טובת הילד מול טובת ההורה, וכך כתבו:

ועוד, בשעה שעומדת לפנינו השאלה מה להעדיף, את זכויות האם או טובת הילד, ודאי שטובת הילד קודמת. ובעובדה שלפנינו יש מקום לחשוש שהעברת הילד מטפול האב לטפול האם ואח"כ שוב לטפול האב, ישפיע לרעה על יציבותו הנפשית של הילד, דבר זה משמש איפוא נימוק נוסף לא להוציא את הילד מידי האב למשך חדשי העדרו מן הארץ.

וראו גם בפסקי דין רבניים חלק ג (עמוד 358) שם כתבו כך:

אולם לפי האמת אין כאן כלל מקום לטענת אונס על הסכמתה וכו', דכל הנדון הוא אך ורק מה שהוא לטובת הבת, ואם בנדון דידן טובת הבת היא שתהיה זמן של ששת החדשים הנזכרים לעיל אצל האב, כפי שקבע בית הדין בפסק הדין המעורער, לא צריכים כלל להסכמת האם, ויכול בית הדין הדין בדבר לקבוע כך אף נגד הסכמתה. ולהיפך, אם טובת הבת היתה דורשת שתהא אצל האם אף בששת החדשים האלה, לא היה משנה הדבר אף אם היתה מודה שנתנה הסכמתה מרצון שתהא אצל האב אם אחר כך מסכימה לקבלה לרשותה, שכל דין מקום החזקת הילדים איננה שאלה של זכות האם או זכות האב אלא טובת הילד קובעת.

הרי שטובת הילד גוברת על כל שיקול הנוגע לזכותם של הוריו או טובתם באשר לילד.

וראו עוד מה שכתב הגר"ש שפירא שליט"א בנימוקיו בפסק הדין בית הדין הרבני נתניה, תיק 1-23-8384, מיום ד' באייר תשס"ד (25.4.04) באשר לשאלה זו של טובת הילד מול טובת הוריו:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ויש לעיין באיזה מקרה ובאיזה אופן מתחשבים בדעת הילדים בעניין זה של קביעת המשמורת. ועיין מה שכתב בזה בנתיבות המשפט על רבינו ירוחם דף רס"א ע"א. ועוד יש לעיין במקום שהאם רוצה לגור במקום שאין האב או קרובי האב גרים, האם גם בכהאי גוונא אמרינן שהבת אצל האם, עיין מה שכתב בזה בשו"ת רשב"ש סימן קט"ו ובשו"ת מהריב"ל ח"א סימן נה ובשו"ת מהרשד"ם חלק אבע"ז סימן קכ"ג (ועיין לקמן). וכתבתי להעיר ולא עת האסף, ובכל ענין יש לשקול לגופו, אך ברור שהגורם הדומיננטי בקביעה זו היא טובת הילד, ולא תלינן ליה ברצון ההורים.

ועוד כתב שם:

ועיין עוד בשו"ת מהר"ם אלשיך סימן ל"ח, שפשיטא ליה שבבן הגדול משש שנים ורוצה להיות עם אמו שמעינן ליה, דזוהי טובתו שיהא אצל אמו ולא מקבלים תביעת האב ומשפחתו שיהיה עמם. והנה למש"כ כל מערכת היחסים שבין הילדים להוריהם, דהיינו המשמורת ובמקביל לה הסדרי הראיה, צריכים להיעשות באופן שהילדים יוכלו להפיק את התועלת הגדולה ביותר מקשריהם עם שני ההורים, וכיון שעניין זה של משמורת והסדרי ראיה הוא זכותם של הילדים ולא זכות ההורים אלא חובתם, יש לקבוע המשמורת והסדרי הראיה באופן שיהיה הטוב ביותר לילדים.

הרי שהסיקו כולם שהדיון בשאלת משמורת הילדים הוא סביב טובת הילדים, ולא באשר לטובתם של ההורים.

אף הסדרי שהות נקבעים בהתאם לטובת הילד ולא לפי טובת הוריו

וראו עוד מה שכתב הגר"ש שפירא שליט"א בנימוקיו בפס"ד בית הדין הרבני נתניה, תיק 1-23-8384, מיום ד' אייר תשס"ד (25.4.04), באשר לקביעת הסדרי שהות לפי טובת הילד:

ויש לומר דגם הסדרי הראיה בין האב לילדיו הנמצאים במשמורת האם או בין האם לילדיה הנמצאים במשמורת האב הינם מטעם זה של טובת הילדים, ורמז לדבר מצינו בדברי הכסף משנה בהלכות אישות פרק כ"א הלכה י"ז שהבאנו לעיל, שכתב בביאור שיטת הרמב"ם, שהחינוך המוטל על האב לפני היות בנו בן שש, יכול לעשותו ולחנכו לפעמים לכשיבוא אצלו, ולפי זה עצם הסדרי הראיה הינם לצורך חינוכו של הבן וכן לצורך הקשר בין ההורה שאינו משמורן לילדו וכמו ששינונו בעירובין פ"ב א' "בצוותא דאימיה ניחא ליה", היינו שעצם היותו במחיצת אמו נוח לו. הכי נמי הקשרים בין האב והאם כשאינם משמורנים עם ילדם, הינה תנאי הכרחי לגידולו הנורמלי (עד כמה שאפשר) של הילד. ולפיכך קיום הסדרי הראיה הינם בראש ובראשונה לצורך מילוי צרכיהם של הילדים, אף שאין ספק שזהו רצון טבעי של ההורה, וכל אב ואם נורמליים אינם יכולים לעמוד במצב של ניתוק הקשר מילדיהם, אבל על כל פנים הסדרי הראיה אינם זכותם של ההורים אלא חובתם, ונקבעת לפי טובת הילד.

הרי שהסדרי שהות נועדו לשם שמירת טובתו של הילד במצב בו הוא גר עם ההורה האחר, ולא לשם שמירת טובתם של הוריו, שהרי מבחינתם, הסדרי שהות הינם חובה, במסגרת מילוי חובתם כלפי ילדיהם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

טובת הילדים ולא טובת הורים – וההשלכות הנגזרות מכך

וראו עוד מה שכתב הגר"ש שפירא שליט"א בנימוקיו בפסק הדין בבית הדין הרבני נתניה, תיק 1-23-8384, מיום ד' אייר תשס"ד (25.4.04), באשר להשלכות העולות מהנחה זו, שמה שעומד מול עינינו היא טובת הילד, ולא טובת הוריו של הילד.

א. שלילת האפשרות לתביעה בענייני ילדים בערכאה אחרת בשם הילד. וכך כתב שם:

לפי מה שכתבנו, ענין תביעה למשמורת והסדרי ראייה במהותה, אינה תביעה עצמית של ההורה שהרי כפי שכתבנו והארחנו לעיל תביעות אלו אינם דנות בזכותם של האב והאם למשמורת ולהסדרי ראייה, אלא הינם תביעות הדנות בזכותו של הבן להיות במקום הטוב ביותר הראוי לו, וכן להיפגש עם הוריו בהתאם לצרכיו ותביעותיו, ולפי זה כל תביעה כזאת המוגשת בפנינו, מהוה במהותה תביעת ההורה האפוטרופוס הטבעי של הילד בשם ילדו, לקביעת המשמורת והסדרי הראייה הטובים ביותר לילד. ולפיכך בכל תביעה כזו, אם ביה"ד עשה את המוטל עליו, ובחן בדק ופסק לפי טובת הילד (ולא רצון הוריו, שלפעמים רצונם אינו תואם את טובת הילד), אין מקום להגשת תביעה מחודשת בשם הילד, דהרי גם תיק תביעת הוריו, למרות כותרתה מהותה היא תביעה בשם הילד, שהרי אין בנושא זה זכות להורים, ומשכך אין מקום להגשת תביעה נוספת, גם לפי הפרוצדורה שפשטה כיום, להגיש תביעות נפרדות בשם הילדים, למרות ההסכם שנעשה ע"י ההורים, שהרי בהסכם שנערך בין ההורים לא תמיד ניתן שיקול דעת נפרד לטובת הילד, וההסכמות עליהם הגיעו ההורים הינם כפופים לשאר ההסכמות שסוכמו כתנאי לגירושין, מה שאין כן נושא זה של משמורת הילד והסדרי ראייה הינם במובהק נושא בו טובת הילד היא הגורם הבלעדי המדריך את בית הדין בנתינת פסק דין.

כך שאף בבית הדין הרבני נקבעת משמורת לפי טובת הילד, ומשכך, אין מקום להגשת תביעה מקבילה בערכאה אחרת בשם הילדים.

ב. בחינת טובת הילד באישור הסכמי גירושין, אף שהושגה הסכמת ההורים באשר לכך. וכך כתב שם:

ולפי מה שכתבנו, חובת ביה"ד באשרו את ההסכמה למשמורת ולהסדרי ראייה, אליהם הגיעו ההורים, לבחון ענין זה לגופו. אמנם ההנחה הרווחת היא שטובת הילדים עומדת ברוב רובם של המקרים לעיני ההורים ולכן ענינים אלו יקבעו לפי הבנתם את טובת הילדים. אך אין ספק שבמקום שיש ספק אם טובת הילדים עמדה לעיני ההורים, ביה"ד מנוע מאישור ההסכם עד שיבחן טובת הילדים.

כך שבמסגרת בחינת תנאי הסכם שבין הצדדים תיבחן אף טובת הילד, ואין להסתפק בהסכמת הוריו באשר אליו.

מסקנה

לאחר בחינת טובת הילד הספציפי ולאור כל האמור, בית הדין קובע כי האם רשאית לחסן את הקטין [י'], בנם של הצדדים, אף בחיסון השני נגד נגיף קורונה, אף ללא הסכמת האב, כתנאי שהבן יסכים לחיסון ולא יביע התנגדות (לאור גילו הבוגר יחסית).

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ג' בתשרי התשפ"ב (09/09/2021).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הרב יעקב מ' שטיינהויז

הרב מאיר קאהן

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה